

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 12 kor — fill.
Fél évre . . . . . 6 kor — fill.
Negyed évre . . . . . 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hetiöl szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Feladó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvéd irodája, Barátok-utca Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Komnath-utca, Vojnich palotában,
Telefon szám 42.

Nyitlér sorozatú 40 fillér.

Császká György.

Igazi érzés és meleg bensőség van azokban az üdvözlésekben, amelyekkel Császká Györgyöt áldozarságának ötvenedik esztendőjének fordulópontja alkalmával üdvözik.

Öszinte tisztelet és igaz lelkesedés veszi körül az ősz főpapot, kinél jobblelkű embert, humánusabban gondolkodó embert alig ismerünk.

Jósága, nemes szive és magas röplő gondolkodása kiemeli őt a hétköznapiak sorából, és egyéniségének szeretetreméltósága népszerűvé tette nemcsak a katolikusok előtt — de valáskülönbség nélkül mindenki előtt a ki ismeri, kinek alkalmá volt látni őt jóságában nemes cselekvésében és fáradhatlan hazafias tevékenységében.

Egy magyar főpap, aki óriási vagyona gyümölcsseit nagyrészt a szenvedő emberiség istápolására fordítja, aki nemcsak lelki pásztora a hiveknek de soha nem pihenő öre a magyar haza érdekeinek, aki megtudja érteni azt a missziót, amely reá vár, és a melyet elődeinél is jobb eredménnyel

őhajtott meoldani: mindenestre nagy szerepet játszik hazánk haladásának történetében, annál is inkább, mivel például szolgál annak a tiszteletreméltó klerusnak, a mely nem féveszti szem előtt tulajdonképeni hivatását, amely erényeiben és jóságában nem exlusiv, hanem amely megbecsül minden lelket, minden egyes dolgot, a mely kiegészítő részét képezi a magyar nemzetnek.

Megbecsüli még az idegen ajkuakat is, s idegen vallásfelekezeteket is és nem zárkozik körül az előítéletek falanszával.

Ilyen hivatása magaslatán álló férfit ünnepel az egész ország és különösen a közelebb álló városok és testületek, amelyek üdvözlésekkel halmozzák el az ősz főpapot.

A legősztébb üdvözlések egyikét fogadja Császká György kalocsai érsek mitőlünk is a sajtó szerény munkásaitól! fogadja üdvözlésünket az ősz főpap az ünnepélyes alkalommal azzal az óhajjal, hogy adjon a magyarok Istene mindig ilyen kiváló vezéreket a magyar klerusnak. Éltesse az Isten még nagyon sokáig.

Császká György élete.

Császká György kalocsai érsek tizenhét évig szepesi püspök volt és ezen a nemzeti-ségi vidéken kifejtett közhasznu és hazafias működésének elismerése gyanánt ezeltől tizenkét évvel ő felségétől az elsőosztályú vas-korona-rendet, ezt megelőzőleg pedig a valóságos belső tanácsosi méltóságot kapta. Közel tíz éve, hogy Császká György elfoglalta Haynald Lajos örökségét, a kalocsai érseki széket. Ettől fogva Kalocsán folytatta zajtalan, de annál sikeresebb munkálkodását az egyház és a közügyek terén azzal a példás kötelességérzettel, a legsúlyosabb körülmények között, türelemmel és bámulatos kitartással, a mely erények Kalocsa főpásztorát egyaránt ákésítik.

Az ünnepély sorrendje.

Császká György kalocsai érsek aranymiséje alkalmával rendezendő ünnepély sorrendje:

Folyó hó 20-án a várost föllobogózzák. Este egy óráig szólnak a templomok harangjai. Az érseki helynök elrendelte, hogy szeptember 20-án este az egész főgyházmegyében az összes templomokban félóráig harangozzanak. Este a várost kivilágítják és fáklyás-zene megy az érseki palotához.

Szeptember 21-én reggel 9 órakor tartja meg az érsek aranymiséjét, melyen megjelennek a kir. bíróságok, megyei és városi hatóságok, vidéki küldöttségek képviselői. A templom körül diszruhás tűzoltók tartják fenn a

Első szerelmem*.

Mikor én a nyolczadik osztályba jártam, Váry Muki már első éves jogász volt. Nagy felsősséggel nézett rám s nem örültem neki egy esőppet sem, hogy apáink szándéka szerint közös szállásunk lesz Pesten. Az öregek úgy okoskodtak, hogy Muki majd engem eligazít a nagy városban, én pedig talán szeliditek valamit az ő erkölcesem. Jámor fiu voltam nagyon és könyveket bujó, a Muki ellenben ki-kirugott a hámból.

Az lett belőle, hogy egy garas árát se tudtam javítani rajta, s a mi engem illet: már az úgy szokott történni, hogy ha ugor-kával vegyest ütöttek el a dinnyét, az ugorka megmarad hamisítatlan ugorkának, azonban a dinnye ízén megérezik az alkalmatlan szomszédság.

Szegény öregeink, az isten nyugosztalja őket, nem bővelkedtek földi kincsekben; ami kivált a Mukira baj volt, mert szívesen élt volna nagy lábon. Különben is elkapatta oda-fónt a nagy öuállóság.

Uram, teremtm, micsoda más az, mikor az embert a tanárai — maguk valósággal

*) Mutatvány Révész Ernő most megjelent kötetéből. A jeles novellagyűjteményről lapunk legközelebbi számában fogunk megemlékezni.

nagyságos urak — egészen komolyból megur-aságodozzák; holott alig van több három hónapjánál a mennyiségtan professzora, nagy-tiszteletű Pereszteghy Lázár, kegyetlenül megmosdatta az egész osztály füle hallatára. Éppen a Mukival esett meg, hogy azt mondta neki: „Hallja maga Váry, ha nem a nyolczadik osztályban lennénk, hanem a másodikban, én magát stante pede összeszamaraznám». — Azután kijelölik neki a könyvből, mennyit kell megintulni holnaputánra és «memoriter vágatják be vele Virgilt. Borzasztó! Csillagó szemekkel, élénken hadonászva magyarázta Muki reggelenként az ágyban, hogy milyen más élet a jogászoké. Az a nagy szabadság bearanyozta vesződséges fiatalágát s egy-egy sugarat hintett én resám is, aki az iskolai fegyelem utolsó esztendejének jármát cipeltem.

Egyebekben pedig az a szabadság buktatta meg Mukit a vizsgáján és — mi tús-tagadás — én sem igen néztem a bizonyítvány felé olyan bizalommal, mint otthon, Czegléden szoktam a régibb időkben. (Mivel legutóbb egy kis összekozódásom volt Pereszteghyvel; azért is ajánlották, hogy hagyjam ott a mi iskolánkat).

A Muki el-elvitt magával a Kammonba s

addig unszolt, míg rá nem kaptott a billárdozásra. Bizony húszadika körül mindig kitisztult az erszényem, a Muki rendszeren még előbb. Olyankor aztán számtalanszor megeseit, hogy pattogatótt kukoricza volt a vacsoránk vagy paszta kenyér.

Valóságos ternő-számba ment, mikor édes apám feljött egy izben és beszerzett — havi öt pengő forint ellenében — a Nagy Mártonékhöz «instruktornak. Legénykori ismerőse volt s az öregem iránt való szívességéből tette inkább, mert a fia, a kis Dezső, magától is tanult, nem lévén előkelő házból való fiu.

Nagy Mártonnak fűszerkereskedése volt a Soroksári-uton és egy gyönyörű szép leánya, Mariska. A fűszer-üzlethez nem mondhatnám, hogy valami nagy közöm lett volna; az egész mindössze csak annyiból állt, hogy azon keresztül jártam ki-be. Nagyék lakása tudnillik ott volt vele egyvegben a földszinten. Ámde a Mariska még idegenebb maradt rám nézve. Olyan idős lehetett mint én s egészen gyerek-számba vett; soha szóba nem állt velem, mikor beléptem, alig biccentett fejével s nyomban ott is hagyott bennünket. Eleinte bosszantott, hogy semmibe sem vett s utóbb, nemsokára, talán mégis éppen ennél a hidegségénél fogva szerettem belé.

rendet. Mire után ünnepi prédikáció lesz. A templomi szertartás után a kalocsai főkapitány, a központi és vidéki papság tiszteleg az érseknél. Ezután az érsek a helybeli katolikus intézetek és egyetek tiszteleg-küldöttségeit fogadja. Délben böjtös diszebed lesz, mert péntek lévén, kántorböjti nap van. A böjti miatt más ünnepség sem lesz e napon.

Szepte aber 22-én délelőtti fogadja az érsek Kalocsa város küldöttségét, a helybeli hatóságok, hivatalok és társulatok képviselőit. Délben diszebed lesz.

Szeptember 23-án a kalocsai nőegyletek küldöttségei járulnak az érsek elé, szeptember 24-én pedig Ujvidék, Baja, Zombor, Szabadka, Bács-Bodroghmegye küldöttségei érkeznek az érsekhez, Vojnits István br. és Schmausz Endre főispánok vezetése alatt. Délben szánterítők lakoma lesz. Az érseki főgimnázium és internátus, valamint az apáczaárda növendékei és a többi katolikus intézetek diszebedásokat rendeznek az érsek tiszteletére.

Császká György kitüntetése.

A hivatalos lap tegnapi száma a következő királyi kéziratot közli:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Császká György kalocsai érseknek, az egyház és a közügyek terén kifejtett kiváló tevékenysége elismerésül, Lipót-rendem nagykeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Jaslóban, 1900. évi szept. hó 12-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Széchenyi Gyula s. k.

Az ünnep Szabadkán.

Császká György aranymiséjének előestéjén az összes templomokban meghúzták a harangokat, fél órán át zúgtak a barangok, hirdelve a hazatias főpap hálaadó ünnepének eléréstét. Holnap a Szt.-Terez egyházban ünnepélyes és hálaadó istentisztelet lesz, melyen a hatóságok, egyesületek, testületek és a katonaság is részt vesz.

Különlélek.

Xázi ezredünk érkezése.

Szabadka, szeptember 19.

Még a csillagok is fent ragyogtak az égen, a hajnali szürkületet csak sejteni lehetett a keleti ég aján, a belváros még mélyen aludt, csak egyik kávéház sarkából hallatszott ki Piro Józsi muzsikájának vig hangja, poharak csengése: mikor már a külváros és a közeli környék lakói, férfiak, asszonyok, lányok, öregek és fiatalok sűrű csapatokban iparkodtak kifelé a vasuti állomáshoz.

Levelet kaptak Bosnyákországból, a fiuk irta. Hazajövünk. Ez volt a levélben.

Hogy örült a szegény anya, ki három esztendeje nem látta fiát, három hosszú év előtt bucsuzott el tőle és azóta minden nap attól félt, hogy szerelmes fia ott a hegyes-völgyes görbe országba valami baj érte: most hazajön megférni, tán megerősödvé.

Kis gyermekét a nagy kendőbe takarja, úgy veszi ölébe és siet ki vele a Boszniából jövő vonat elé.

Négy órákor már a pályaudvar tele volt várakozó közönséggel. Valami különös zsongás, zúgás hallatszott ki a tömegből: a szívek verése, hangos dobogása.

Néma csendben, léleketüket visszafojtva, nézték a hosszú vonatot, mikor terhével, a 86. ezred bakáival berobogott a pályaudvarba.

A pirkadó hajnal odavetette fényét a sápadt, az örömkönyektől áztatott arcokra.

Megnyiták a vasuti kocsik ajtajai. Nem lehet leírni ezt a jelenetet. Egy pillanat alatt mindenik baka megtalálta övét.

Ujjongtak örömlükben, sirtak, zokogtak, a mint átölték egymást...

De csak az első zászlóalj marad itthon, meg azok a legények, kiknek letelt a három esztendő. A másik három zászlóalj rövid harmadfél óra után megrakodva friss kalácsal, füstölt hússal és más elemzősájjal, ismét bucsuzott -- vitték fel őket új állomáshelyükre: Budapestre.

Az első zászlóalj és a kiszolgáltak a katonazene kísérése mellett a város-ház-térre vo-

nult. Ejjátszott ott a zenekar néhány szép magyar nótát, aztán mire a nap is felugta lángoló fejét az égre, a mi bakáink bevonultak a kaszárnyába és lehajtották fejüket az édes hazai földre!

Bírák és ügyvédek.

Bírák és ügyvédek ritka harmonijának megnyilatkozásáról szól a hír, harmóniáról, melyet meghatóvá tesz, hogy egy fiatal ügyvéd halálán való együttérzésében jutott kifejezésre. Debreczenben a minap halt meg egy fiatal fiskális: tehetséges férfi, fiatal és vőlegény is, megilletődéssel fogadták tehát városszerte kora halála hírért. Tegnapelőtt délután volt a temetése. A debreczeni esküdtörvényszéknek éppen napon volt tárgyalása, délbén azonban dr. Szerőke István elnök megszakította a tárgyalást s így szól:

— Ma delután a debreczeni ügyvédi kar egyik jeles tagjának temetése lesz. Törvényszék, esküdtek, ügyész és védő egyaránt meg akarják adni a halottnak a végső tisztességet, ezért a tárgyalást delután öt óráig feltüggesztem.

Olvasták tán a mi bíráink, mi ügyvédek is a debreczeni lapok ezt a hírért.

Halott ügyvéd iránt nyilatkozott meg ez a kegyelet. A törvényszék elnöke szól így, a törvényszék bírái, az ügyészség együtt adta meg a végtisztességet az elhalt ügyvédnek.

Ahol a halott iránt a kegyeletnek ily szép megnyilatkozását látjuk, ott minden bizonynyal az élők között is meg van az egymás iránti illő tisztelet.

Olvasták a mi bíráink, mi ügyvédek is. Vajjon elmondhatják-e, hogy nálunk is meg van ez a kölcsönös tisztelet?

— **Közgyűlés.** Szabadka város törvénhatósági bizottsága f. hó 27-ikén Schmausz Endre főispán elnöklele alatt tartja rendes havi közgyűlését. A közgyűlés legérdekesebb tárgya a bajmoki plébánosi állás betöltése lesz.

— **A Fehérkereszt szabadkai fiókiintézte.** A m. kir. belügyminiszterium a lelencügy fölkarolásának országos szervezésével a buda-

A Muki sokat regélt a hódításai felől s látatlanból elhittem neki mindent, hiszen a Kammonbéli kisasszonnyal is oly fesztelenül trécsélt, akár egy hadnagy. Sokat irigyeltem tőle azt a bizosságot a modorában. Csak úgy távolról szemléltém dévajkodását s ábrándosan gondoltam arra a jövendő időre, amikor majd én is tudok lépten nyomon olyanokat mondani, hogy a lányok kacagva fenyegetsenek meg: „Elmegy innét rögtön, maga impoztor!”

Félénken, szorongva lestem, mikor feledkeztek rajtam Mariska az ő két nagy, fekete szemével; de csak nem lett a dologból semmi. Amint megkopogattam az ajtót estenden hat óra előtt — hattól hétig voltam praceptor, — összerakosgatta a kézimunkát s mire az öcsécsével letelepedtünk, már a harmadik szobában beszélgetett a kanáriájával.

Kis tanítványom gépiesen darálta el a leczkét s én szórakozottan halgattam, cikornyás

betűket rajzolva magam elé. Máskor meg az arczán sétáltattam szememet; éppen olyan orra, szája volt, mint Mariskának.

Nem lehetett felőle kétség: a mellőzösen való bosszúság dudája közül kihaladozott az első szerelem szende virága. Oh, csak megmondhatnám ő neki, mi fáj ott belül! Nincs rá mód, hogy ne viszonzozzon ilyen nagy, ilyen lángoló szerelmet. És ily önzetlen. Hiszen csak azt kívántam, hogy szóba álljon velem néha hogy megfoghassam olykor kezét, azt a fehér, sima kezét s hogy rám nézzen időrdő időre mélységes, fekete szemével. Ünnep lelt volna minden istenadta nap; ünnep volt még így is, mert egy-egy pillanatra láthatam; hébe-korba az is megtörtént, hogy a tanítás közben valamiért bejött a szobába. — Karsu dereka járásközben megmehajladozott, mint a lilium szára s elhaladva mellettünk megeseit, hogy végig simította kedvesen, becézgetve a Dezsőke fe-

jét. Amint aztán kiment, nem tehettem, hogy a keze nyomát meg ne csókoljam kis tanítványom hajján.

Igy csaltam magamat. De a professor urakat rá nem lehetett szedni. Azok észrevették, hogy azoközben míg ők ki Cromwellről, ki a gula és kup felületének kiszámításáról praeclegált, az én eszem másfelé jár. A történelem tanára meg is korholt egyszer:

— Mit busul maga, Klonkay, mint valami kárvalott cigány?

Rimeken törtém a fejemet olyankor, mert a szerelem ráusított a költészetre. Amornak tudniillik nagy gyönyörűsége telik benne, ha az Apollo orra alá borsolhat. A költemények pogányul rosszak voltak, bár én mindnyáját egy-egy műremeknek tartottam s csupa irigyiséget láttam benne, hogy a Hazánk s a Külföld szerkesztője nem mutatott hajlandóságot a kinyomatásukra. Emlékszem, a harmadik, negyedik küldeményre olyanfélét ajánlott az

Tessék csak kérem megpróbálni a

MAROKKÓ SZIVARKAHÜVELY-t.

Ez a legjobb és legolcsóbb! Egyedül kapható HEUMANN MÖR könyv- és papírkereskedésében Szabadkán.

pesti Fehér-Kereszt központi elnökségét biztatva, ki a megbízás alapján a szabadkaival együtt immár 11-ik fiókiintézetet létesítette. A belügyminiszterium engedélyezése folytán a helybeli fiókiintézet e hó 17-én már meg is kezdte hivatalos működését, mely hivatalos van, hogy első sorban az egyéven alóli törvénytelen csecsemőket és a teljesen elhagyott talált gyermekeket a biztos elpusztulástól a hazának megmentse. Szomorú statisztikánk van arra nézve, hogy az ilyen gyermekek mindaddig míg az állam kezébe nem vette lelkétlen, inkább „angyalcsinálók” kezei között legnagyobb részt elpusztultak, és rájuk a feledés örök homálya borult. Óriási emberanyag veszett el így a hazára és társadalomra nézve. A gyermekmentés ügye már régebben foglalkoztatta nálunk a gondolkodó államférfiakat, de a megmagyarázhatatlan és magát sokáig tartó előítélet miatt csak a legutóbbi évtizedeken hódított az eszme magyar a társadalom soraiban olyan nagy tért magának, hogy ma már az egész országban nagy népszerűségnek örvend. És hogya ezen kiválóan humanus intézmény az állam figyelemzétő szózata és pártfogása után a magyar társadalom oszlatlan jóindulatát és lelkesedését megnyeri a dicsőségnek, oroszánrésze jut a magyar hölgyeknek, kik az eszmét leghamarabb magukévá tették, s diadalra juttatásában fáradságukkal és áldozatkészségükkel mindennél a vezérszerepet vittek, ők elsősorban a fáklyavivők és harcosok a gyermekmentés munkájában. A nő, az anya. Az itteni fiókiintézet is lelkes magyar hölgyek tevékenységének és a társadalom szimpátiájának és adakozásainak köszönhető keletkezését. Az ő nemesen gondolkodó szívük sugára vetődik a városban kívül fekvő leleczházra és az abban otthont találó árva elhagyott kisdedekre, kik édes anyjakkal s remek egyszerűséggel berendezett hajlékukban édes mosolygással fogadják a jövőbe ígencet. Eddig a város által elhelyezett és nevelt 7 éven alóli gyermekeknek a leleczházba való beutalása is megkezdett; mert ott, hol a Fehér-Kereszt Egyesületnek fiókiintézete van: az

ízenetében, hogy nem vállalkozik szerelmi postásnak, adjam át a „rigmusokat” személyesen „önek”. Ha e „zöngeményeket” elolvassam, ki nem ábrándul tisztára belőlem, bátran megkérdhetem őt feleségül, mert kiáltozza a legnagyobb próbát.

Bántott ez a méltatlan kritika; bizony tövises a tehetség pályája e földön. De azt a tanácsot, hogy adjam át magam a költeményeim, megfontolandónak tartottam. Föl se tehető, hogy tovább is közömbös maradjon, ha meggyőződik szerelmem felől. A századik lány sem tudna hideg maradni, megmondolva, hogy költeményeimmel ő is a halhatatlanságnak lesz részese; megmondolva, hogy az ő nevét énekelgetnék éjjeli mulatók és a kisasszonyok, mikor reggelenkint meglocsolják a rozsmaringót. Mert — példaul — mégis e rövidben többet mondani:

„Mariskám, ne néz rám,
Azt mondja a nőta.
Hej, de milyen máskép
Gondolkozom róla!

„Mariskám, ne nézz rám,
Mondják a bolondok:
Hiszen ha rám néznél,
Akkor lennék boldog.

Folytatása következik.

50000/899. sz. belügym. szabályrendelet értelmében gyermekek elhelyezésére és nevelésére ezen intézet veendő igénybe. A szabadka fiókiintézet megnyitása nagy ünneplésséggel fog megtörténni, mely alkalomra a budapesti központi elnökség képviselői is Szabadkára érkeznek. Isten áldása legyen e nemes intézet jóteremtő működésén.

— **Elhunyt alezredes.** Mintegy két év előtt kedvelt alakja volt a szabadkai társadalomnak Ogris Gyula, a 4. huszárezred őrnagya. Ekkor áthelyezték Kecskemétre, ahol alezredesnek nevezték ki. Gyakran látogatott el Szabadkára, az ismerőseihez. Ogris alezredes f. hó 16-án Kecskeméten elhunyt 54 éves korában. Temetésén több szabadkai jóbarátja is jelen volt.

— **Érdekes főtárgyalás.** A szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa előtt érdekes főtárgyalás lesz október hó 8-án. A panaszos Mamuzsics Agoston ügyvéd, a polgármester-ellenes part főembere, a „Ádott Terbe Vincze, a „Népszava” cz. lap szerkesztője. A panasz tárgyát egy rendkívül érdekes czikk képezi, amelyet Terbe irt lapjában s amelyben részleteket közöl panaszosnak működéséről, abból az időből, amikor még Mamuzsics Agoston a polgármester pártjához tartozott. Ez a czikk nem a leghizelgőbb kifejezésekkel volt spekulva, ami miatt panaszos nyomtatvány ulján elkövetett becsületsértés és rágalmazás miatt feljelentést adott be Terbe ellen. A tárgyalásra több tanu van megidézve.

— **Esküvő.** O-Becsei tudósítónk írja: Tegnap esküdött örök hűséget Mihailovits Kornél zsabylai főszolgabíró Paukovits Ida urhölgynek, Paukovits Ottó nyug. kir. táblai bírós. és ő-becsei nagybirtokos kedves és művelt leányának. Előbb a szerb templomban, mert a vőlegény szerb, azután a római kath. templomban történt meg a egyházi áldás.

— **Halálozás.** Milassin Sándor városi tisztviselő az önk. tűzoltóság szakaszparancsnoka hosszas betegség után tegnap este elhunyt. A pontos és lelkiismeretes hivatalnok közkedvelt egyén volt a városban, és halála nagy részvélet keltett mindenütt. Temetése ma délután 4 órakor lesz. Elhunytát siratják feleségén és kislányán kívül nagyszámú rokonsága, barátai és ismerősei.

Az önkéntes tűzoltó testület a következő gyászjelentést adta ki: A „Önkéntes Tűzoltó Testület” mélyen megszomorodott szívvel jelenti parancsnoksági tagjának Milassin Sándor szakaszparancsnok úrnak folyó évi szeptember hó 20-án történt gyászos elhunytát. Szabadkán, 1900. évi szeptember hó 20-án. Béke honoljon a felejthetlen bajtárs porai feletti!

— **Pisztolypárbaj.** Sz. J. és Sz. S. gyógy-szereszek között ma reggel a téglagyárt részv. társaság telepe mellett pisztolypárbajt vívtak. A feltétel egyszeri pályaváltás volt, a felek közül senki sem sérült meg. A párbaj oka helyi ügyben történt összeshólközés volt.

— **Nagy idők tanuja.** Balogh András: 1848—49 évi honvéd zászlótartó Szabadkán meghalt. A meghodogult mit zászlótartó vett részt Budavár ostrománál és később Perczel Mór parancsnoksága alatt az alvidéki harcokban, Zentán Ks-Hegyesen és a római sánczoknál. Oles termete, bátorsága, melyet sebek és érdemei bizonyítottak, csakugyan méltóvá tették őt fontos tisztségére.

— **Halálozások.** Hallósy Ödönt, Rédl Bőr uradalmának tisztartóját a közönség nagy részvétele mellett helyezték nyugalomra ma

délután 5 órakor. A temetésen báró Rédl Béla személyesen volt jelen, ugyszintén az uradalom tisztviselői kara is teljes számban vettek részt. Rédl báró könnyekkel hullatott régi hű és buzgó tisztartójának koporsójára.

— **Ozv. nemes Lithvay szül.** Balassy Veronika tegnap reggel 73 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor nagy részvét mellett ment végbe. Elhunytát siratják Kutby György mézárósmester és családja, Ballassy Endre kanonok, Balassy István nyug. plébános ugyszintén nagy számú rokonsága.

— **Tűzvizsgálat a színházban.** Ma délután Mamuzsics Lázár polgármester elnöklete alatt egy bizottság tűzvizsgálatot tartott a városi színházban. A vizsgálat alkalmával elhatározták, hogy az udvari vészkijáratot elbontják és helyette vasoszlopokra épített ujjat csináltatnak. A belső villamos vezetéket nem vizsgálhatták meg.

— **Feltört templomi persely.** A napokban ismeretlen tettesek az újvidéki izraelita imaházba hatoltak, ott egy templomi perselyt feltörték és abból közel 100 koronát vittek el. A betörést csak reggel vették észre, a mikor is a fosztogatók ellen úgy a rendőrségnél, mint az ügyészségnél feljelentést tettek. A templom fosztogatóit nyomozzák.

— **Tűz.** Tegnap este 9 óra tájban a városháza toronyőre tűzet jelzett a halasi kapunál. A tűzoltok kivonultak de már akkor dolguk nem akadt, egy kocsi szalma égett el.

— **Halálos szurás.** Lintner György b.-almási esernyőkészítőt tegnapelőtt délután veszélyes sebbel hozták be a szabadkai közkórházba. A sebet szurás okozta, hogy kijellette rajta azt, a vizsgálatot vezető rendőrkapitány nem tudhatta meg, miután a sebesült kihallgatható nem volt. Valószínű, hogy valami verekedés közben szurták hasba Lintnert. Az ügyeletes orvos azonnal operáció alá vette, de mindhiába, mert a szerencsétlen tegnap délelben meghalt. A vizsgálat megindult s a halálozásról értesítették a b.-almási szolgabírórságot.

— **Hol vegyünk könyvet.** Ott a hol pontosan jól szólnak ki benünket ahol úgy könyvekben, szép irodalmi és zene művekben, továbbá szép rajz és író szerekben nagy választék van. Szabadkai képes levelező lapokat is ennél a czégnél — **Heumann Mórnál** — lehet igazán szép kivitelben beszerezni.

Törvényszék.

— **A bácsamegyei gabonauzóra.** Egy monstre bűnügyben tartott ma tárgyalást a szabadkai büntető törvényszék váditanácsa Olsavszky Jenő törv. bírós. elnöklete alatt. A panaszosok mintegy 140 parasztgazda; nagyobb részt zentaiak, moholaki és adnaki, panaszoltak: Feuer J., Schlesinger és Polákovics cég megbízottja, Weisz Márton, Deutsch Károly cég megbízottja, Kroustein Adolf, Bicschitz Salamon cég megbízottja és Beck Miksa, Strasser és König cég megbízottja. Panaszosokat dr. Joczics Mór adn. kir. alügyész és Farkas Zsigmond ügyvéd képviselték. Panaszoltakat dr. Ladányi budapesti ügyvéd és dr. Bákeffy Gyula szabadkai ügyvéd védték. A tárgyalás délután 6 órakor fejeződött be, amikor is a váditanács panaszoltak elleni vádiratot elvetette és a további eljárást megszüntette. A határozat ellen panaszosok képviselői felebbtek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása, legfeljebb 60 fillérbe kerül és 16 szó lehet minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Értésítésket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekhez válasza való helyeg melléklendő.

Jessék hirdetni.

Itt e helyen hirdethető
Minden a világon
Hogy kinek ke franczia bonn
Télen avagy nyáron
Ákinek nincs jégsekrénye
- Avagy utefelje
Apróhirdetés-k után
Kaphat még belőle;
Kl elveszte arany láncát
S akarja találni
Nem kell annak csak e laphoz
Ide elcsátulni
S véletlenül két láncot kap
S arany órái rája.
Pedig milyen rettenetes
Mindenféle módon
Olcso ennek ára!
Azért tehát hirdessenek
Mindenféle módon
Ha van eladó zongora
Akármilyen ódon
Tyt szemérvágt ha keresnek
Avagy szűnyoghátót,
Vagy ki udvarlóknak akar
Egy eleven bárót
Az csak ide jöjjön s egy pár
Hatosnak fejében
Mindent adhat mindent
Kaphat
Olcson jól és szépen!
A kiadóknak.

Eladó

az »Othon« folyóirat
egész évi folyama 2
forintért.

Olcso kenyér!

Ziszta kezelés.
Nem szükséges sültetni,
mert ocsót és jót le-
het kapni.

friss kenyér

Naponta
kijönként 300
fehér kenyér 22 fill.
házi fél barna 18 fill.
rozsos kenyér 18 fill.

Mónus István

k. nyár-utczában Kossuth-
utczában és Rudis-utczában

Mindennemű szabadban

és szoba

tűzijátékok

nagy választékban
kapható

Jllgen János

fűszerkereskedőnél a
színház mellett.

Társ

üzlethez megfelelő lő-
kével

TÁRS kerestetik.

Bővebbet a kiadóhi-
vatalban.

Kiadó

3 szobás lakás, konyha,
pincze, éleškamra és
fűskamrával november
1-től. Bővebb felvilá-
gosítást ad a tulajdonos
Tamassy Dániel l. kőr
Bem-utca 161 sz. 512

Egy 50 akos

szüretelő kád

eladó.

Bővebbet a szabadka-
gőzfűrdőben.

Pénzkölcsönt

személy-hitel gyanánt
kaphatnak katonatisztek
városi s államhivatal-
nokok, továbbá biztos
évi jövedelemmel bíró
hitelképes egyének, hől-
gyek is, feltétlen díj-
erőtől meillet, törvé-
nyes kamallábra, min-
den előzetes költség
nélkül. Megkeresések
»Coulans és discret«
jellegével a kiadóhiva-
talba címzendők. Anon-
nym figyelembe nem
vétetik.

Lakás

mely 3-4 szobából és
mellékhelyiségektől áll,
esetleg kisebb családi
ház bérbe kerestetik.

Megfelelő ajánlatok az
ár stb. pontos megjelöl-
lésével a kiadóba ké-
retnek »Csendes és ké-
nelmes« címen.

ALKALMI VÉTEL!!

Van szerenésém a n. é. közönséget értesíteni, hogy 1901 február else-jével a szabadkai

férfi és gyermek ruha raktáramat felosztani szándékozom

ennél fogva az összes raktáron levő árukat a lehető legolcsóbb árban árusítom el. Figyelmem kívül még nem hagyhatom a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy ruháim a legjobb és legújabb szabásuak ugyszintén legelső rendű gyártmányu szövetekből készültek.

Kérem tehát a n. é. közönség becses pártfogását kiváló tisztelettel

Kassowitz Fülöp,

főfő, Vermes-ház.
(Othon kávéház mellett.)

ÚJ ÜZLETNYITÁS!

Van szerenésém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben Kossuth Lajos-utca, Vojnich-házban

az újkor minden igényeinek megfelelően a legújabb divatú

kész női-, leány és gyermek felsőruhák

valamint szőrmearukkal stb.-vel dusan felszerelt

CONFECTIO ÜZLETET

nyitottam, melynek megtekintésére a n. é. közönséget tisztelettel meghívom.

Elsőrendű összeköttetésem és hosszú éveken át a divat központ-jain szerzett bő szakismereteim képesítenek, hogy mindig a legújabb, legizlésebb divatdarabok nagy választékával a lehető legutányosabb árakon szolgálhatok és t. vevőim legkényesebb igényeinek megfelelek.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve, maradok Szabadkán, 1900. szeptember hó.

kiváló tisztelettel

Markovits M. P.

AZ ŐSZI ÉS TÉLI ÚJDONSÁGOK MÁR MEGÉRKEZTEK!!

NŐI CONFECTIO!

8554/1900. tan. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város közönsége Ludas pusztán a tónál egy halászházat létesíteni szándékozik, melynek költsége 1061 korona 62 fillérben állapított meg.

Ezen építkezés foganatosításának biztosítására 1900. évi szeptember 23-án d. e. 10 órára a városi mérnöki hivatalban tartandó szóbeli versenytárgyalás hirdette:jk.

Az építkezés átalány összeg fejében egy vállalkozónak fog kiadtni.

Vállalkozni szándékozók túrni tartoznak, hogy a vállalat után járó 10%-os ovadék vagyis 100 korona az 1-ső kereseti összegből levonassék s az a munka befejezte után 3 hónap alatt megejtendő felülvizsgálat után fizetessék ki.

A kivitelre vonatkozó terv és költségvetés a mérnöki hivatalban megtekinthető.

Szabadkán, 1900. szeptember hó 18-án.
Városi tanács.

A legujabb rendszerű és legjobb minőségű

Szöllőzuzó és bogozzó

gépek

kaphatók

Guba József

Mezőgazdasági gépraktárban
Bács-Topolyán.

Hirdetmény.

Önagyméltósága a földművelésügyi m. kir. miniszter ur 5790. elo. VIII/2. számú magas körrendelete tolytán értesítettek a szőlőtu-lajdonosok, hogy a bortermésük előnyös értékesítését, a helyes kezelésnél követendő eljárását, valamint a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1883. XXII. t.-czikket tartalmazó „Utmutatás a must és bor okszerű kezelésére“ című könyvecske valamennyi borászati és szőlőszeti, valamint a gazdasági egyesületeknél, nemkülönben a borászati felügyelőknél (Szabadka, Halász Lajos borászati felügyelő) 40 fillér árban kaphatók.

Szabadka, 1900. évi szeptember 18.
A városi tanács.

Jó ajánlatokkal és óva-
dékkal bíró egyének

mint vidéki

elárusítók

és

pénzbeszedők

állást nyernek.

Bővebb felvilágosítást e lap ki-
adóhivatala ad.